Formatted: Centered

Q O R T I Ċ I V I L I

(Sezzjoni tal-Familja)

ONOR. IMĦALLEF

ROBERT G. MANGION

Illum 2 ta' Awissu 2018

Rikors Nru. 146/18 RGM

Kawza fil-lista: 3

A B C f'isimha proprju u f'isem binha minuri D E FE li twieled fil-5 ta' April 2016 u permezz ta' digriet tat-12 ta' Gunju 2018 l-attrici giet nominata kuratrici ad litem tal-istess minuri.

vs

F E FE U G H I

Il-Qorti;

Rat ir-rikors guramentat tal-attrici proprio et nomine li permezz tieghu qed titlob li l-Qorti tiddikjara illi l-konvenut G H I huwa l-missier naturali ta' D u mhux il-konvenut l-iehor F E FE.

Rat illi b'digriet tat-12 ta' Gunju 2018 l-attrici giet nominata kuratrici ad litem ghall-minuri.

Rat illi l-konvenut G H I gie notifikat fil-25 ta' Gunju 2018 izda ma pprezentax risposta guramentata u ghalhekk huwa kontumaci.

Rat illi fl-udjenza tal-10 ta' Lulju 2018 deher il-konvenut E F E Fu laqa' personalment kopja tar-rikors guramentat u tal-avviz tas-smiegh. Jirrizulta mill-atti illi huwa ma pprezentax risposta guramentata fit-terminu legali u ghalhekk huwa kontumaci.

Rat l-affidavit tal-attrici prezentat fl-4 ta' Lulju 2018.

Semghat ix-xhieda ta' Dr Marisa Cassar fl-udjenza tal-10 ta' Lulju 2018.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Meta tarbija titwieled minn mara mizzewga li tkun ikkoncepiet lit-tarbija matul iz-zwieg, il-presunzjoni legali hi, eccetto l-eccezzjonijiet kontemplati fil-ligi, illi l-wild huwa wkoll iben ir-ragel tal-omm li weldet it-tarbija, u ghalhekk dan jigi rifless ukoll fic-certifikat tat-twelid tat-tarbija.

L-**Artikolu 67 tal-Kap.16** li jipprovdi illi:-

"L-iben imnissel matul iz-zwieg jitqies li hu bin zewg ommu".

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Marco Vella vs Pauline Cassar et**[1] intqal hekk fir-rigward tal-artikolu appena citat:-

"Illi huwa car li l-hsieb tal-ligi huwa dak li jipprotegi l-istat ta' legittima tal-persuna, ladarba din twieldet fiz-zwieg, u ladarba l-istat tal-istess minuri huwa konformi mal-istess diskrezzjoni wkoll hajja tieghu, hekk mizmum fir-rejalta` socjali bhala iben l-istess konjugi. Illi fil-fatt fil-kawza

1 Deciza fil-25 ta' Mejju 2007

*fl-ismijiet "**Pierre Travers Tauss vs Direttur tar-Registru Pubbliku et**" (P.A. FGC 10 ta' Mejju 1996) inghad li:-*

Dak li jissejjah ir-'raison d'etre' ta' din id-disposizzjoni tal-ligi nostrali jinsab enkapsulat fil-kumment tal-awtur Ricci meta huwa jikkummenta dwar disposizzjoni analoga tal-Kodici Taljan... "Egli ha osservato esistere nell'ordine stesso delle cose una presunzione che sta per la inviolabilita' dal talamo a per il rispetto della fedelta' coniugale, la quale presunzione viene avvolorata dalla vita comune degli sposi e fa riguardare il marito come il padre dei concepiti da sua moglie durante il matrimonio. I giuconsulti romani intesero questa presunzione come l'incarnazione della formula solenne 'pater is est quem justae nuptiae demonstrat'.(Diritto Civile. Vol. 1 para 49 page.76)".

Huwa ghalhekk illi l-ligi nostrana ma tikkonsidrax b'mod legger talbiet sabiex isir tibdil fl-att tat-twelid ta' persuni imwielda fiz-zwieg. Bl-azzjoni proposta l-attur qed jattakka l-presunzjoni stabbilita bl- Artikolu 67 tal-Kodici Civili fejn insibu affermat illi "l-iben imnissel matul iz-zwieg jitqies li hu bin zewg ommu". Jirrizulta pacifiku illi din il-presunzjoni m'hijiex assoluta, imma biss *juris tantum* u ssir *juris et de jure* meta l-istat ta' tifel legittimu jirrizulta mhux biss mill-att tat-twelid, imma wkoll bil-pussess ta' stat konformi ghal dak l-att.

Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Artikolu 77B. It-talba ġudizzjarja għad-dikjarazzjoni li persuna huwa ġenitur kif imsemmija fl-artikolu ta' qabel dan, tista' wkoll tiġi eżerċitata mill-ġenitur li wiled permezz ta' rikors ġuramentat quddiem il-qorti kompetenti kontra l-konjuġi l-ieħor, il-ġenitur naturali u l-wild imwieled fiż-żwieġ jekk kemm-il darba tali ġenitur li wiled jipprova li fiż-żmien bejn it-tliet mitt ġurnata u l-mija u tmenin ġurnata qabel it-twelid tal-wild tali ġenitur wettaq adulterju ma' dik il-persuna li dak il-ġenitur ikun qiegħed jitlob li jiġi ddikjarat bħala l-ġenitur naturali tal-wild u barra minn hekk

jipprova xi fatt ieħor li jista' wkoll ikunu testijiet u provi ġenetiċi u xjentifiċi li x'aktarx jindikaw lil dik il-persuna bħala l-ġenitur naturali tal-wild.

Artikolu 77Ċ. Fil-każijiet imsemmija **fl-artikoli 77, 77A u 77B** il-persuna li tgħid li hija l-ġenitur naturali tal-wild imwieled fiż-żwieġ, jew il-konjuġi li wiled skont il-każ, jistgħu jipproċedu b'kawża għal dikjarazzjoni li persuna huwa l-ġenitur jekk huma jressqu r-rikors ġuramentat tagħhom fi żmien sitt xhur mit-twelid tal-wild:

Iżda l-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) tista', wara li jsir rikors ġuramentat mill-persuna li tgħid li hija l-ġenitur naturali tal-wild imwieled fiż-żwieġ jew il-konjuġi li wiled u, jekk ikun possibbli wara li tkun semgħet lill-partijiet interessati kollha, u wara li tkun qieset id-drittijiet tar-rikorrenti u tal-wild, f'kull żmien tawtorizza lill-persuna li tgħid li hija l-ġenitur naturali tal-wild imwieled fiż-żwieġ jew il-konjuġi li wiled biex jibdew kawża għal dikjarazzjoni li persuna huwa ġenitur kif imsemmi **fl-artikoli 77A u 77B:**

Iżda wkoll, meta l-filjazzjoni ta' persuna tkun ġiet dikjarata mill-qorti, kull min b'konsegwenza ta' dik id-dikjarazzjoni jkun ser jassumi kunjom li ma jkunx il-kunjom użat minnu qabel dik iddikjarazzjoni, jew ir-rappreżentant leġittimu tiegħu, jista' jitlob lill-qorti kompetenti b'rikors kontra d-Direttur tar-Reġistru Pubbliku li jitħalla juża dak il-kunjom l-ieħor, u jekk il-qorti tkun sodisfatta li b'dak l-użu ma jkunux ser jiġu preġudikati terzi u, fejn ir-rikors ikun sar għan-nom ta' minuri, li dak l-użu jkun fl-aħjar interess tal-minuri, hija għandha tilqa' dik it-talba u tordna lid-Direttur iniżżel annotazzjoni tad-deċiżjoni mogħtija minnha fuq l-att tat-twelid rilevanti ta' min tkun ġiet hekk dikjarata l-filjazzjoni tiegħu.

Artikolu 77D. F'kawżi li għalihom jagħmlu referenza **l-artikoli 77, 77A, 77B u 77Ċ,** il-qorti tista' tistieden lill-partijiet biex jissottomettu ruħhom għal eżamijiet kif imsemmija fl-**artikolu 70A**.

Artikolu 80 :-

"(1) Il-pussess tal-istat ta' iben leġittimu jiġi stabbilit minn ġabra ta' fatti li, meħudin flimkien, jiswew biex juru r-rabta ta' filjazzjoni u ta' demm bejn it-tifel u l-familja li hu jgħid li hi l-familja tiegħu.

(2) L-ewlenin fost dawn il-fatti huma:

(a) illi t-tifel ikun ġieb dejjem il-kunjom tal-missier li tiegħu hu jgħid li huwa l-iben;

(b) illi l-missier ikun ittrattah bħala ibnu, u, f'dik il-kwalità, ħaseb għall-manteniment u edukazzjoni tiegħu, u sabiex jikkollokah;

(ċ) illi t-tifel ikun ġie dejjem magħruf bħala tali man-nies;

(d) illi huwa jkun ġie magħruf bħala tali mill-familja."

L-**Artikolu 81 tal-Kap. 16** imbaghad jipprovdi illi:-

"(1) Ħadd ma jista' jitlob stat kuntrarju għal dak li jagħtuh l-att tat-twelid bħala iben imnissel jew imwieled matul iż-żwieġ u l-pussess ta' stat li jaqbel ma' dak l-att.

(2) Hekk ukoll, ħadd ma jista' jattakka l-istat ta' iben imnissel jew imwieled matul iż-żwieġ ta' tifel li jkollu l-pussess ta' stat li jaqbel mal-att tat-twelid tiegħu."

Minn dan s'issa stabbilit huwa ovvju illi meta z-zewg estremi imsemmija fl-Artikolu 81, Kap. 16- jigifieri l-att tat-twelid u l-pussess ta' stat – ma jikkonkorrux flimkien l-presunzjoni ma tibqax assoluta u, allura, il-paternita` legittima rizultanti mill-att tat-twelid tista' tigi eskluza bi provi ta' fatt li jigu apprezzati mill-gudikant.

Ikkunsidrat:

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti.

Mill-provi prodotti jirrizulta illi l-attrici u l-konvenut F izzewgu fis-27 ta' AWissu 2014. Jirrizulta wkoll sa ta' lanqas sena wara hija gia' kellha relazzjoni adultera mal-konvenut G tant illi fil-5 ta' April 2016 twieled il-minuri D,

Jirrizulta illi l-attrici u l-konvenut F isseparaw permezz ta' kuntratt ippubblikat fit-12 ta' Ottubru 2017 u fl-imsemmi kuntratt gie dikjarat kif gej:- "*That the wife gave birth to a child named D E FGibriul on the fifth (5th) of April of the year two thousand and sixteen (2016).*" [klawsola 2]. Inoltre fi klawsola numru tlieta (3) jinghad kif gej:-

"That the natural father of the minor is not the husband but the father is H I G, an Eritrean National with identification document number 5537 as concluded after a DNA testing was effected".

Jirrizulta wkoll illi biss seba' xhur wara t-twelid tat-tarbija l-attrici u l-konvenut G H I volontarjament inkarigaw lill-Dr.Marisa Cassar sabiex tikkonduci t-testijiet tad-DNA. Dr Marisa Cassar irrilaxxjat ir-rapport tad-DNA fit-18 ta' Novembru 2016 fejn iccertifikat illi l-konvenut G H I huwa l-missier naturali tal-minuri. Fl-udjenza tal-10 ta' Lulju 2018 Dr. Marisa Cassar ikkonfermat bil-gurament taghha ir-rapport tad-DNA minnha redatt fuq imsemmi.

Mill-kumpless tal-provi akwiziti jirrizulta sodisfacentment illi l-attrici ottjeniet preventivament il-permess tal-Qorti sabiex tistitwixxi l-kawza odjerna u dan ai termini ta-**Artikolu 77C tal-Kap. 16**. Jirrizulta illi l-permess inghata b'digriet tal-24 ta' Mejju 2018 wara rikors minnha prezentat fis-6 ta' Marzu 2018.

Jirrizulta wkoll sodisfacentement illi l-minuri ma jipposjediex pussess ta' stat li huwa iben ir-ragel ta' ommu. Ghall-kuntrarju il-minuri jipposjedi stat li huwa l-iben naturali tal-konvenut G H I.

Finalment il-prova kardinali huwa r-rapport tad-DNA redatt minn Dr. Marisa Cassar illi ma jhalli l-ebda dubju li effettivament il-missier naturali tal-minuri ma hux il-konvenut F E Fizda l-konvenut G H I.

Decide:

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qed taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi fil-kontumacja tal-konvenuti;

1. Tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara illi l-konvenut G H I huwa l-missier naturali ta' D u mhux il-konvenut l-iehor Alubushari FE.

2. Tilqa' t-tieni talba kif dedotta oltre li tordna illi jitnehhew minn fuq l-att tat-twelid il-kliem "the said."

3. Tilqa' t-tielet talba u tordna li l-minuri tkun maghrufa bil-kunjom "H I" .

Bl-ispejjez kontra l-attrici u l-konvenut G H I.

Onor. Imhallef Robert G.Mangion